



**Državni zbor Republike Slovenije**  
Dr. Milan Brglez, predsednik

Številka: 001-84/2016  
Datum: 16. 8. 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	17-08-2016
Šifra:	020-07/16-974/3
Povezava:	801-01/16-15
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

**Zadeva: Pisno poslansko vprašanje v zvezi s spremembami in dopolnitvami Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav**

**Zveza: Vaš dopis št. 020-07/16-0974/2 z dne 25. 7. 2016**

V pisnem poslanskem vprašanju poslanec državnega zbora Tomaž Lisec naslavlja na ministrico za okolje in prostor vprašanja v zvezi s spremembami in dopolnitvami Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav.

Poslanec Tomaž Lisec sprašuje ministrico o razlogih, zakaj se z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav odpravlja olajšava glede neizvajanja prvih meritev in občasnih meritev emisij snovi v zrak iz enosobnih kurilnih naprav na trdna goriva, kdo je podal predlog za omenjeno odpravo olajšave, kaj to pomeni za gospodinjstva na podeželju, ki imajo najosnovnejše peči na trdna goriva, ter o dodatnih stroških za gospodinjstva na podeželju zaradi izvajanja meritev in morebitne vgradnje filtrov.

V Republiki Sloveniji predstavlja onesnaženost zraka z delci PM10 enega večjih okoljskih problemov. Ministrstvo za okolje in prostor poskuša z ukrepi na različnih področjih omejiti izpuste onesnaževal, ki negativno vplivajo na kakovost zraka. Eden izmed teh ukrepov je tudi omejevanje emisije snovi v zrak iz malih kurilnih naprav, pri čemer so najbolj problematične emisije prahu v dimnih plinih.

V nadaljevanju je podan zgodovinski pregled določanja emisij iz malih kurilnih naprav.

Mejne vrednosti emisij snovi iz malih kurilnih naprav so bile prvič predmet Uredbe o emisiji snovi v zrak iz kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 73/94). Za male kurilne naprave na trdna goriva so bile mejne vrednosti za prah določene samo za kurilne naprave z nazivno toplotno močjo nad 50 kW. Poleg tega je bila podana tudi olajšava glede neizvajanja prvih in občasnih meritev emisije snovi na malih kurilnih napravah na tekoče in plinasto gorivo, katerih nazivna toplotna moč je manjša ali enaka 8 kW, in na malih kurilnih napravah na trdno gorivo, katerih nazivna toplotna moč je manjša ali enaka 50 kW. Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 34/07), ki je nadomestila prej omenjeno uredbo, je vsebovala isto olajšavo, poleg tega pa za male kurilne naprave na trdna goriva sploh ni določala mejne vrednosti za prah.

Zahteve za meritve emisij iz malih kurilnih naprav so bile ne glede na njihovo nazivno toplotno moč prvič podane z novelirano Uredbo o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list

RS, št. 23/11). Uredba je v domačo zakonodajo uvedla nov pojem »enosobna kurilna naprava« in mejne vrednosti za prah za enosobne in male kurilne naprave z nazivno toplotno močjo 4 kW ali več. Uredba je določala, da se prve meritve in občasne meritve emisije snovi ne opravljajo na malih kurilnih napravah na tekoče in plinasto gorivo, katerih nazivna toplotna moč je manjša ali enaka 11 kW (podoben pristop kot v Nemčiji), in na enosobnih kurilnih napravah ter osnovnih pečeh in odprtih kaminih (ostale male kurilne naprave niso predmet olajšave\*). Nadalje je bilo z uredbo določeno, da se za male kurilne naprave prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak izvaja v skladu s Pravilnikom o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Uradni list RS, št. 128/04 in 18/05-pop.). Ne glede na zaostrene pogoje izvajanja meritev emisij iz malih kurilnih naprav na trdna goriva, se v praksi meritve emisij iz malih kurilnih naprav (in ne samo iz enosobnih kurilnih naprav) niso izvajale. Uredba je prehodni določbi namreč določala, da se občasne meritve emisije snovi v zrak ne opravljajo na mali kurilni napravi na trdno gorivo do objave merilnih metod v predpisu, ki ureja merjenje emisije snovi v zrak iz male kurilne naprave pri opravljanju storitev javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom. Metodologija meritev še ni bila objavljena v predpisu.

\* Op.: Enosobna kurilna naprava na trdno gorivo je prvenstveno namenjena ogrevanju prostora, v katerega je postavljena, medtem ko mala kurilna naprava na trdno gorivo lahko ogreva preko centralne napeljave več prostorov oz. celo hišo. Običajno imajo enosobne kurilne naprave nazivno toplotno moč do 20 kW, male kurilne naprave za ogrevanje hiše pa do 30 kW. Male kurilne naprave na trdno gorivo so po definiciji do nazivne toplotne moči 1 MW, pri čemer se z nazivno toplotno močjo nekaj 100 kW uporabljajo v sistemu daljinskega ogrevanja ali v industriji za tehnološke procese (npr. lesna industrija). Za vse male kurilne naprave, ne glede na njihov namen (ogrevanje lastnega stanovanja, stanovanjske hiše ali uporaba v industriji), veljajo iste mejne vrednosti in pristop glede monitoringa emisij.

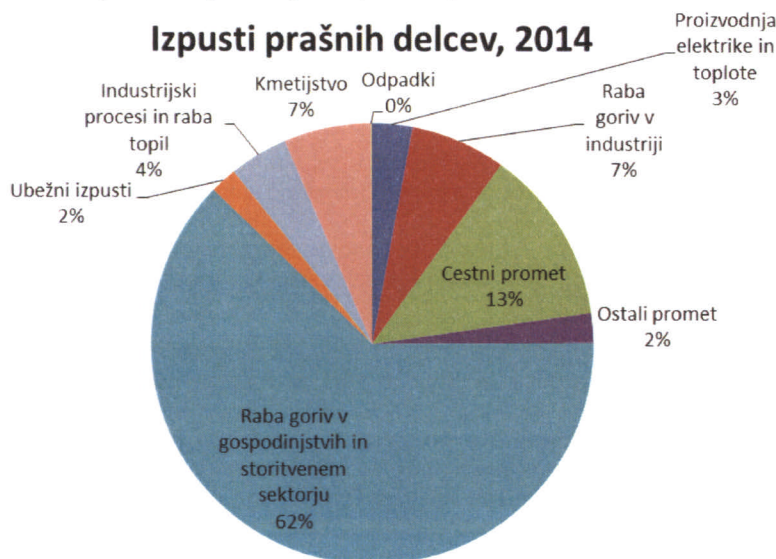
Novelirana Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 24/13 in 2/15) povzema pristop glede izvajanja monitoringa, kot ga je določala predhodna uredba. Z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 50/16) pa se odpravlja olajšava glede neizvajanja prvih meritev in občasnih meritev emisij snovi v zrak iz enosobnih kurilnih naprav na trdna goriva, medtem ko se olajšava ohranja za male kurilne naprave na tekoče in plinasto gorivo, katerih nazivna toplotna moč je manjša ali enaka 11 kW. K odpravi olajšave je botrovalo dejstvo, da so emisije prahu (in delcev) pri uporabi trdnega goriva neprimerno večje od emisij prahu pri uporabi tekočega in plinastega goriva. Za primerjavo podajamo mednarodno priznane emisijske faktorje na enoto energije<sup>(1)</sup>:

- 760 g/GJ za PM10 oz. 800 g/GJ za prah iz starih enosobnih kurilnih naprav pri uporabi polen ali sekancev;
- 450 g/GJ za PM10 oz. 500 g/GJ za prah iz starih enosobnih kurilnih naprav pri uporabi premoga;
- 480 g/GJ za PM10 oz. 505 g/GJ za prah iz starih kurilnih naprav za centralno ogrevanje pri uporabi polen ali sekancev;
- 225 g/GJ za PM10 oz. 261 g/GJ za prah iz starih kurilnih naprav za centralno ogrevanje pri uporabi premoga;
- 380 g/GJ za PM10 oz. 400 g/GJ za prah iz novejših enosobnih kurilnih naprav pri uporabi polen ali sekancev;
- 95 g/GJ za PM10 oz. 100 g/GJ za prah iz enosobnih kurilnih naprav in kurilnih naprav za centralno ogrevanje, izdelanimi skladno z zahtevami Uredbe Komisije (EU) 2015/1185 ali Uredbe Komisije (EU) 2015/1189, pri uporabi polen ali sekancev;
- 29 g/GJ za PM10 oz. 31 g/GJ za prah iz enosobnih kurilnih naprav in kurilnih naprav za centralno ogrevanje, izdelanimi skladno z zahtevami Uredbe Komisije (EU) 2015/1185 ali Uredbe Komisije (EU) 2015/1189, pri uporabi peletov ali briketov iz naravnega lesa;
- 1,9 g/GJ za PM10 pri uporabi tekočega goriva (meritev prahu se za male kurilne naprave na tekoče gorivo zaradi male prisotnosti le tega ne izvaja);
- 1,2 g/GJ za PM10 pri uporabi plinastega goriva (meritev prahu se za male kurilne naprave na plinasto gorivo zaradi male prisotnosti le tega ne izvaja).

Za odpravo olajšave za enosobne kurilne naprave smo se na ministrstvu odločili, ker predstavljajo izpusti delcev v gospodinjstvih, predvsem zaradi uporabe lesne biomase za ogrevanje, enega

<sup>(1)</sup> EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013, Part B, 1.A.4  
<http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2013>

največjih onesnaževal zraka. Kazalec izpustov delcev, ki ga v sklopu svojega spremljanja okolja vodi Agencija Republike Slovenije za okolje<sup>(2)</sup>, to jasno ponazarja:



Ne glede na novo zahtevo izvajanja prvih meritev in občasnih meritev emisij snovi v zrak iz enosobnih kurilnih naprav na trdna goriva se meritve z začetkom veljavnosti uredbe 30. 7. 2016 ne bodo pričele izvajati. Uredbo o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 24/13, 2/15 in 50/16) še vedno vsebuje prehodno določbo, s katero se meritve emisije snovi v zrak ne opravljajo do objave metodologije v predpisu. Predpis bo predvidoma izšel v letu 2017.

Gospodinjstva na podeželju, ki imajo najosnovnejše peči na trdna goriva, so tako kot vsi ostali uporabniki enosobnih in malih kurilnih naprav dolžna upoštevati določbe uredbe. V kolikor je najosnovnejša peč na trdna goriva (oz. štedilnik ali odprti kamin) edini vir ogrevanja prostora, v katerega je postavljena ali pa je bila postavljena pred letom 1950, se na njej (ko bo objavljena metodologija meritev) skladno z uredbo ne bodo opravljale meritve emisij. Prilagoditev omenjene kurilne naprave mejnim vrednostmi emisij v zrak zato ne bo potrebna. V primeru, ko pa se za ogrevanje prostora poleg najosnovnejše peči na trdna goriva uporablja še kakšna kurilna naprava (npr. preko centralnega ali daljinskega ogrevanja), bo potrebno na osnovi izvedene meritve po potrebi izvesti ustrezne ukrepe za zmanjšanje emisije snovi v zrak. V kolikor bodo za gospodinjstvo (tj. upravljavca) stroški za prilagoditev kurilne naprave mejnim vrednostim emisij previsoki, se bo za tako napravo prepovedala nadaljnja uporaba. S tem dejanjem bo edina preostala enosobna kurilna naprava oproščena izvedbe meritev ter prilagoditve mejnim vrednostim emisij. Z omenjenim pristopom se ščitijo socialno šibka gospodinjstva, ki finančno ne zmorejo stroškov meritve, vgradnje filtrov ali morebiti celo potrebne zamenjave enosobne kurilne naprave na trdno gorivo z novo.

Zahteva po monitoringu emisij iz enosobnih kurilnih naprav s časovnim zamikom sledi zahtevi monitoringa emisij iz malih kurilnih naprav na tekoča in plinasta goriva, ki se uporabljajo za enak namen kot enosobne kurilne naprave. Za male kurilne naprave na tekoča in plinasta goriva nad 8 kW se namreč meritve emisij izvajajo od leta 1994 dalje oz. od leta 2011 dalje za naprave nad 11 kW. Monitoring enosobnih kurilnih naprav zaradi večjih emisij prahu pri uporabi trdnega goriva ni omejen z najmanjšo nazivno toplotno močjo kot je to primer pri uporabi tekočega in plinastega goriva. Z začetkom izvajanja meritev ter postopno prilagoditvijo neustreznih enosobnih kurilnih naprav se bo v bližnji prihodnosti izboljšala kvaliteta zraka.

Ministrstvo za okolje in prostor preko Eko sklada dodeljuje nepovratna finančna sredstva za spodbujanje učinkovite rabe energije in izboljšanje kakovosti zraka, kot je določeno v Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letih 2015 in 2016, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije na seji dne 14. 5. 2015 s sklepom št. 41004-1/2015/9. V ta namen je Ministrstvo za okolje in prostor iz naslova malih kurilnih naprav sklenilo z Eko skladom:

<sup>(2)</sup> [http://kazalci.arso.gov.si/?data=indicator&ind\\_id=746](http://kazalci.arso.gov.si/?data=indicator&ind_id=746)

- v letu 2015 pogodbo v višini 1.000.000 EUR za zamenjavo starih z nakupom novih malih kurilnih naprav;
- v letu 2016 pogodbo v višini 1.000.000 EUR za zamenjavo starih z nakupom novih malih kurilnih naprav, 1.000.000 EUR za zamenjavo starih z nakupom novih enosobnih ali malih kurilnih naprav za gospodinjstva z najnižjimi dohodki\*\* ter 1.000.000 EUR za izgradnjo skupnih kotlovnih na lesno biomaso v večstanovanjskih stavbah.

\*\* Op.: Višina nepovratne finančne spodbude znaša do 100 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot 8.000 EUR za malo kurilno napravo na polena, 6.000 EUR za malo kurilno napravo na pelete, 4.000 EUR za peletno peč z vodnim toplotnim prenosnikom (kamin) in 2.000 EUR za enosobno kurilno napravo.

Ministrstvo za okolje in prostor bo z Eko skladom sodelovalo tudi v bodoče ter na ta način omogočalo fizičnim osebam cenovno ugodnejšo nabavo malih kurilnih naprav, s čimer se bo posledično zagotavljala boljša kakovost zraka.

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 50/16) uvaja med drugim tudi nadzor dajanja na trg enosobnih in malih kurilnih naprav na trdna goriva do nazivne toplotne moči 500 kW. Z nadzorom trga se bo zagotovilo, da bodo potrošniku na voljo samo kvalitetne kurilne naprave, katerih emisije ne bodo presegale mejnih vrednosti. Izmerjene vrednosti emisij iz teh naprav verjetno ne bodo predstavljale problema, ko se bodo meritve v prihodnosti pričele izvajati. Pri tem je potrebno navesti, da bo metodologija meritev v novem predpisu predvidoma določala periodiko izvajanja meritev glede na starost kurilne narave ter da bo uporabljen primerljiv pristop, kot je uveljavljen pri letni registraciji vozil – nova vozila so prva leta oproščena tehničnega pregleda.

S spoštovanjem,

Irena Majcen  
ministrica